

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Innklaget

FER sak: 02/17K

Dato: 31.10.17

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK 02/17

Fagetisk råd i Norsk psykologforening (FER) mottok klagen 17.01.17 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 30.10.17.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer:

Espen Walstad, Maria L. Norheim, Jon Børre Rekstad, Jørgen Flor, Vigdis Slotterøy

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Saksgang

- 17.01.17 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
- 10.06.17 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 12.06.17 Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Etiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
- 10.07.17 FER mottok redegjørelse fra psykolog.
- 11.07.17 Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere psykologens redegjørelse.
- 02.08.17 FER mottok kommentar fra klager.
- 14.08.17 Kommentar fra klager ble sendt psykologen med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer.
- 24.08.17 FER mottok sluttkommentar fra psykologen.
- 24.08.17 Psykologs sluttkommentarer ble sendt til klager til orientering.
- 30.10.17 FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

Saken omhandler at klagers datter har hatt fire individuelle samtaler med en psykologstudent. Psykologen var ansvarlig behandler i kraft å ha vært veileder for psykologstudenten.

Norsk Psykologforening, Kirkegata 2, Postboks 419 Sentrum, N-0103 Oslo
Org.nr. 970 168 419. Tlf. +47 23 10 31 30. Telefaks +47 22 42 42 92. E-post: npfpost@psykologforeningen.no
Bankgiro nr. 8380.08.71932. www.psykologforeningen.no

FER vurderer klagers brev til å inneholde fire sentrale klagepunkter, oppsummert i det følgende:

1. Psykologen har ikke gjort en god nok vurdering av klagers datter ved at han i for liten grad har tatt hensyn til vurderinger gjort av henvisende instans.
2. Psykologen har latt seg forlede av datterens underrapportering.
3. Psykologen har ikke gjort nødvendig innhenting av opplysninger fra datterens skole.
4. Psykologens bekymringsmelding til barnevernstjenesten var uriktig og unødvendig.

ii) Relevante punkter i ”Etiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 10.06.17 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.2 Kompetanse

Psykologen bestreber seg på å utvikle og opprettholde høy faglig kompetanse i sitt arbeide. Psykologen tilstreber bevissthet om sine faglige og menneskelige sterke og svake sider, slik at han/hun realistisk kan vurdere med hvilken kompetanse han/hun kan påta seg oppgaver. Psykologen påtar seg kun de oppgaver, tilbyr kun de tjenester og bruker kun de metoder han/hun er kvalifisert til gjennom utdanning, trening og erfaring.

Kompetanse og kompetanseutvikling

Psykologen arbeider i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper og underbygget erfaring og ivaretar en kontinuerlig profesjonell utvikling. Psykologen skaffer seg kunnskap om den vitenskapelige og yrkesmessige utviklingen innenfor sitt arbeidsområde.

Metodebegrensninger

Psykologen er oppmerksom på de begrensningene som ligger i metoder og framgangsmåter og de begrensningene som ut fra dette må legges på de konklusjonene som kan trekkes.

Psykologen viser spesiell varsomhet når han/hun anvender metoder, hjelpemidler og teknikker som ennå befinner seg på utprøvningsstadiet og som ikke tilfredsstiller vanlige metodekrav, eller som psykologen ennå ikke behersker fullt ut.

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

Utvidet ansvar

Psykologen tar ansvar for den vitenskapelige og profesjonelle virksomheten, inkludert den etiske standarden, til sine ansatte, assistenter, veiledningskandidater og studenter.

En psykolog som lærer bort psykologiske arbeidsmetoder har ansvar for at også metodens styrker og svakheter samt mulige etiske implikasjoner blir viet oppmerksomhet i undervisningen.

Når FER vedtok å utrede saken i forhold til *II.3 Ansvar* og *II.2 Kompetanse* refererer FER særlig til underpunktene om kompetansebegrensninger, metodebegrensninger og utvidet ansvar. FER bad psykologen å redegjøre for disse med utgangspunkt i punkt 1., 2. og 3. i FERs oppsummeringen av klagen, og med særlig vekt på psykologens ansvar overfor psykologstudentens praksis. FER valgte å ikke åpne for kontradiksjon vedrørende punkt 4., da psykologer har en lovfestet plikt til å melde bekymring til barneverntjenesten.

iii) Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse beskriver psykologen rammene for arbeidet som ble gjort, kommentarer til FERs oppsummering av klagen samt en redegjørelse for hvordan psykologen har ivaretatt de fagetiske prinsipper.

Psykologen beskriver at de typiske rutiner for kartlegging og utredning ble fulgt. Videre opplyser psykologen at pasienten rapporterte at konflikter i familien var det største problemet hennes, og at hun ikke ble vurdert til å tilfredsstillende en psykiatrisk diagnose. Psykologen beskriver at klagers samtykke til innhenting av informasjon fra skole ikke ble gitt før på slutten av behandlingsforløpet, og at klager ikke returnerte de skjema for utredning og kartlegging som hun fikk utdelt.

Psykologen beskriver at han selv overtok dialogen med klager fra psykologstudenten, for å «skjerme studentbehandler (som også hadde mottatt en rekke telefoner og skriv med devaluering og trusler fra mor), da relasjonen var mer krevende enn det en student skal stå i og for på best mulig måte å sikre den behandlingsrelasjonen og tilliten som var etablert mellom studentbehandler og pasient (..)».

Videre redegjør psykolog for hvorfor det ble valgt å sende bekymringsmelding til barneverntjenesten, og at denne vurderingen ble gjort i team og forfattet av studentbehandler, veileder og teamleder.

Til slutt beklager psykolog at relasjonen mellom klager og studentbehandler utviklet seg negativt, og beskriver at klager har fått støtte på hennes fortvilelse over situasjonen.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Som svar på redegjørelsen skriver klager at hun stiller seg uforstående til psykologens vurdering av sin datters psykiatriske helsestatus og manglende diagnoser. Videre kommenterer klager punkt 2 og punkt 3. Klager beskriver at det for datteren er svært vanskelig å sette ord på sine følelser noe hun mener psykologen burde tatt høyde for i sin vurdering. Videre redegjør klager at årsaken til at kartleggingsdokumenter ikke ble returnert, var at klager nylig hadde mistet sin mor, og at papirene ville bli returnert når klager var klar for det.

Dernest beskriver klager hvordan dialogen med psykologen har foregått. Klager er uenig i at hun har vært aggressiv overfor sin datter og viser til at hun ikke samtykket til at BUP sendte melding til barneverntjeneste.

Klager har til sin kommentar lagt ved dokumentasjon fra en rekke helseinstanser og epostkorrespondanse. Det er også lagt ved bilder av ulike medikamenter. FER vurderer at disse vedleggene ikke opplyser de fagetiske spørsmålene i saken ytterligere.

v) Sluttkommentarer fra psykolog

I sine sluttkommentarer viser psykologen til tidligere redegjørelse og opplyser at han ikke har ytterligere kommentarer.

FERs vurdering og konklusjon

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen har FER vurdert om fagetisk brudd er godtgjort. Særlig har FER vært oppmerksom på psykologens redegjørelse av psykologstudentens rolle i saken.

De tre klagepunktene FER valgte å åpne for kontradiksjon på, handler alle om faglige vurderinger som klager hevder følger av at psykologen ikke har tatt hensyn til henvisende instans (punkt 1.), har blitt forledet av klagers datters underrapportering (punkt 2.), og har unnlatt å hente opplysninger fra skole (punkt 3.). Det er ikke FERs mandat å ta stilling til riktigheten av de faglige vurderinger. FER har derfor kun vurdert prosessen som har ledet opp

til de angivelig uriktige vurderingene. FER finner ingen fagetisk betenkelige aspekter ved psykologens redegjørelse for utredning- og behandlingsprosessen. Dette virker å være et relativt typisk og til en viss grad standardisert forløp i psykisk helsevern for barn og unge.

Hva gjelder punkt 1. er det slik at psykologer har ansvar for å gjøre faglige vurderinger uavhengig av henvisende instans.

Psykologen beskriver at saken har vært drøftet i team og at klagers datter har gjennomført flere kartleggingsinstrumenter. Dette synes å være et tilstrekkelig grunnlag for den faglige vurderingen i saken (punkt 2.)

Videre beskriver psykologen at det er gjort fortløpende vurderinger av studentens rolle i saken og at det er gjort tiltak for å kompensere for dennes manglende erfaring, til det beste for pasienten. Det fremstår som tydelig for FER at studenten ikke har hatt selvstendig behandlingsansvar i saken og at det er utvist aktsomhet overfor de relevante fagetiske prinsipp om ansvar og kompetanse hva angår dette spesielt.

Hva gjelder manglende innhenting av informasjon fra skole (punkt 3.) finner FER at psykologen redegjør for dette. Videre at klagers kommentarer bekrefter at samtykke til å innhente informasjon fra skolen ikke ble returnert psykologen. Saken ble avsluttet før kartlegging var fullført.

FER kan ikke ta stilling til ordlyd eller meningsinnhold i de muntlige ytringer i dialogen mellom klager og psykolog. Riktigheten av hendelsesforløpet slik det beskrives av klager og psykolog i de respektive kommentarene er derfor ikke vurdert av FER. Det som er tilkommet av nye opplysninger i løpet av saksforløpet vurderes å handle om faglige vurderinger FER ikke kan ta stilling til.

På bakgrunn av tilsendt informasjon og kommentarer fra klager og psykologs redegjørelse har FER gjort følgende vedtak:

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, nestleder

for leder, Tove Beate Pedersen, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard